

og at Titlen er det mit Ønske at give en Virkelighed og skaffe en Udførelse, men at Titlen hedder „Menighedernes Deeltagelse i Valget af deres Præster“, og at deri er indeholdt to Ting. Det skal være „Menigheden“. Og jeg har paavist i et enkelt Exempel, hvad der lader sig paavise i flere, at Sognet, som saabant, og enhver myndig og uberygtet Mand deri, som da vil regne sig til Folketirken, kan ikke umiddelbart erklæres for Menigheden, og derfor heller ikke umiddelbart gjøres deelagtig i Præstervalget. Jeg kunde anføre flere Exemp-ler, som vise, at der maa en Udtalelse til om Begrænsning i saa Henseende. Der var — om Forladelse — der er en Forgivning, men den overholdtes egentligen kun tidligere, om at Præsten ikke maa tage nogen Ubekjendt til Alters. Den overholdtes saaledes, at man virkelig lagde Mærke til de Tilflyttede og modtog Bædd om, at de vare Medlemmer af Kirkesamfundet og havde søgt Menighedens Goder andetssteds. Men den Bestemmelses Anvendelse sank i Løbet af en Række Aar, som vi i det Hele ikke saa gjerne tænke paa, ned til et Tryk, en Forfrist næsten kun for dem, der skulde have Skudsmaal, og dens Anvendelse er saa næsten aldeles affattet tilligemed Skudsmaalstruungen. Men Sagen selv staaer dog endnu i vor kirkelige Lovgivning, og det er derhos en Sandhed, at der ikke med bestemt Begrænsning kan tales om Menigheden, saalænge der ikke idetmindste gives en Mulighed af, at det kan overholdes, at Præsten dog veed, om den Tilflyttede ikke forlængst andetssteds er udtraadt af Folketirken, som mange deslige secterist Berørte have gjort — jeg kjender Exemppler derpaa — og saa uden Anmeldelse, uden Tilbagevæden, efter en eller to Gjenbaab, paa en smuk Dag finder for godt at tælle sig som Medlem af Folketirken, og om fornødent forelægge sin Daabs- og Confirmationsattest som nok i saa Henseende. Dette var igjen et Exempel, men de Herrer ville ikke vente eller ønske, at jeg skulde opregne de mangehaande Tilfælde, som kunne forekomme og ere forekomne, og som gjøre det umuligt saaledes ligefrem og umiddelbart at erklære enhver myndig borgerlig uberygtet Mand i Sognet, der finder for godt at kalde sig Medlem af Folketirken, for deelagtig i Valget. Det

er min Grund imod Forslaget, at der maa nødvendigvis bringes Noget til Bevidsthed i denne Henseende, og at dette kan ikke bringes til Bevidsthed, — den ærede Folkethingsmand for Ribe Amts 3die Valgkreds (Kühnel) maa undskyldte mig, — det kan ikke bringes til Bevidsthed af en Mand som mig alene, det skal der sandelig fuldstændige Overveielser til fra begge Sider, og det er et Punkt, som behøver at støttes ved en mere almindelig Udtalelse. Og det Andet jeg har at indvende, det er, at det i Forslaget er, som jeg troer at have paavist, ikke Menighedernes „Deelagtighed“ i Valget, men et ubetinget afgjørende Valg der foreslaaes. Thi hvad den ærede 3die Folkethingsmand for Ribe Amt bemærkede om, at her var det ikke som ved Valgmenighederne, de fik en bestemt Person, men her skulde foreslaaes tre, det falder aldeles bort, naar man lægger Mærke til, at Sognene have Lov til at foreslaae Tre, af hvilke de to kunne være forkastelige, og saa skal Ministeriet alligevel, saalænge der blot er Een tilbage, saalænge ikke Alle tre ere forkastelige, ansætte denne Ene. Jeg vilde ønske, at jeg ret kunde udtale mig klart og fast om min Overbeviisning i denne Henseende. Disse to Punkter: nogen Ordning, — som den kan blive i en Folketirke, — nogen Ordning i Henseende til, at det ikke er aldeles grændseløst tilfældigt og vilkaarligt, om En idag regner sig til Folketirken og Sognets Menighed, og imorgen derfra, nogen Ordning af Menighederne i saa Henseende, og nogen Begrænsning med Hensyn til at udøve Indflydelse paa Afgjørelsen, saa at det ikke strax bliver en umiddelbart afgjørende Valgret — disse to Ting maae til. Og de to Ting svare til hinanden, de folde sig, omtrent som høire og venstre Haand til Bøn, de passe i hinanden. Deres Tilvebringelse maa omhyggeligen overveies. Men medens det ene Stykke nærmest og fertrinsviis skal overveies fra den borgerlige Side, saa begjærer jeg, idet jeg ogsaa tiltroer mig at have nogen Mening om det andet Stykke, Støtte og Bistand baade af Geistlige og Verdslige — jeg mener at turde bruge disse Udtryk — til at behandle navnlig dette andet Stykke, saa at det Ene kan komme til at svare til det Andet. Dette altsaa er for mig den afgjørende Betragtning af Sagen, og